

የጠቅላይ ሚኒስቴር ሀይለማርያም የዘመቻ ትእዛዝና የአምባገነኖች መመሪያ

አክሊሉ ወንድአፈረው
ነሀሴ 30፣ 2008
(ሴፕቴምበር 5፣2016)

የዛሬ አራት አመት የህወሀትና የኢህአዴግ የበላይ አዛዥና ነዛዥ አቶ መለስ ዜናዊ ሲያርፉ በቦታቸው የተተኩት አቶ ሐይለማርያም ደሳለኝ በትጥቅ ትግል ካልተሳተፉት የሕወሀት/ኢህአዴግ መሪዎች የተለየ ተመክሮ ያላቸው በመሆናቸው ምናልባት የሀገሪቱን የፖለቲካ አቅጣጫ ቀስበቀስ ከፍጹም ፈላጭ ቆራጭነትና ያእፍሪካ ቀንደኛ አፋኝ መንግስታት ተራ አውጥተው ወደ የህዝብን መብት የማክበር አቅጣጫ ሊያመሩ ይችላሉ የሚል አስተሳሰብ በሰፊው ይሰማ ነበር። “እየሱስ ክርስቶስን የተቀበልኩ ክርስቲያን ነኝ” ብለው መናገራቸው ደግሞ፣ ከሀይማኖተኪሱ መለስ ዜናዊ የተሻለ ሰብአዊ ርዕሰ-ሥራ ፈሪህ እግዚአብሄር ያሳዩናል ብሎ የጠበቀው ብዙ ሰው ነበር።

የአራት አመት የጠቅላይ ሚኒስትርነት ፊርማቸው ግን ከአቶ መለስ ጥላሰር ሊወጡ አለመቻላቸውን ብቻ ሳይሆን እንዲያውም እየቆየ ተመሳሳይ ባህሪ እያንጸባረቁ መምጣታቸውን እያረጋገጡ ነው። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በአሮሚያና በአማራ የተለያዩ ክፍሎች የተነሳውን ህዝባዊ እመቤተኛነት ተከትሎ የሚያሳዩት ጭካኔ የተሞላበት አመራር ደግሞ ፈሪህ እግዚአብሄር እንዳደረገበት ሰው ሳይሆን በሩቅም በቅርብም ከምናውቃቸውን አምባገነን መሪዎች እንደማይለዩ አሳይተውናል። ለግንዛቤ ያክል አንዳንድ ምሳሌዎችን ላንሳ።

የህዝብን ተቃውሞ የውጭ ጠላት ተቀጽላ አድርጎ የማየት አባዜ

ግብጽን ለ40 አመታት በፈላጭ ቆራጭነት የገዙት ሁሴን መብረከም፣ የህዝቡ የነጻነት ፍላጎት የቀሰቀሰውን ተቃውሞ የውጭ ሀይል ፋላጎትን ለማሟላት የተደረገ ሙከራ አድርገው ነበር ያቀረቡት። የቱንዚያው አምባገነን መሪ ቤን አሊም ከሰልጣን ከመወገዳቸው ጥቂት ወራት በፊት ህዝብ በነቂስ አደባባይ ወጥቶ ያወግዛቸው በነበረ ጊዜ ባሰሙት ንግግር የህዝቡን ተቃውሞ “በተባበሩት መንግስታትና ሌሎችም ገለልተኛ መንግስታት የተረጋገጠውን እድገታችንን ያበሳጫቸው ጥቂት ግለሰቦች፣ ለሀገራችን ክፉ የሚያስቡ ክፍሎች ያነሳሱት ሁከት ብለው ነበር የገለጹት”

http://www.lcil.cam.ac.uk/sites/default/files/LCIL/documents/arabspring/Tunisia_2_Final_Speech_President_Ben_Ali.pdf

አቶ ሀይለማርያምና ድርጅታቸውም እርሳቸው ጠቅላይ ሚኒስቴር ከሆኑ ወዲህም በተመሳሳይ መልክ ሁሉንም የኢትዮጵያ ህዝብ ትግል “ኢትዮጵያ የራሷ የተፈጥሮ ሀብት እንዳትጠቀም የሚሹ፣ እድገታችንን ለማደናቀፍ የፈለጉ ሀይሎች፣ የትምክተኞች፣ የጠባባቸው” የኤርትራ እጅ እንዳለበት አስመስለው ነው የሚነግሩን። በሽዎች የሚቆጠር ህዝብ ተሰልፎ የሻብያ ቅጥረኛ የእርሰዎ ድርጅት እንጂ የኛ እንቅስቃሴ አይደለም እያለ በይፋ ሲናገር እንኳ ከዚህ ጭፍን አመለካከታቸው አቶ ሀይለማርያምም ሆኑ ህወሀት/ኢህአዴግም ሊወጡ አልቻሉም። ይህ ተግባር አቶ ሀይለማርያምንና ድርጅታቸውን ከሌሎች የታወቁ አምባገነኖች ጋር አንድ ያደርጋቸዋል። እዚህ ላይ ሻብያ ቅጥር ከመፍጠር ወደ ሃላ ይላል ወይም ደግሞ ኢትዮጵያ የራሷ የተፈጥሮ ሀብት እንዳትጠቀም የሚሹ ሀገሮች የሉም ለማለት ሳይሆን፣ ያሁኑ የህዝብ ብሶት ህወሀት/ኢህአዴግ እንደሚሉት የሻብያ ተልእኮ ውጤት ሳይሆን የ25 አመታት የስርአቱ አስቃቂ ግፍ የወለደው መሆኑን ለመቀበል ያለመቻልን አባዜ ነው የሚያሳየው። አቶ ሀይለማርያምና ራሳቸው ባንድ በኩል ስርአቱ “በስብሰባ” አስተዳደር የሚባል ነገር በሀገሪቱ ውስጥ የለም “ እያሉ እየተናገሩ በሌላ በኩል የህዝብ ብሶት ምክንያቶች ሌሎችን አድርጎ ለማሳየት መሞከራቸው እርሳቸውም ሆነ የሚወክሉት ስርአት የሚጓዝበትን የተምታታ መስመር የሚያመለክት ሲሆን ስርአቱ ለህዝብ ጥያቄዎች አመርቂ ምልስ ለመስጠት ብቃት እንደሌለውና ትልቁ ትኩረቱ የሰልጣን ጊዜን ማራዘም እንደሆነ ያሳያል።

የህዝብን መሰረታዊ ተቃውሞ ለማፈን ሰፊ ጭፍጨፋ ውስጥ መግባት

የህዝብ ተቃውሞ የተወሰነ ደረጃን ካለፈ በላይ ወደነበረበት ለመመመለስ ለአምባ ገነኖች እጅግ ያዳግታል። ይህን ለማድረግ የሚጠቀሙት ባብዛኛው ከፍተኛ የሀይል እርምጃን ነው።

ሳዳም ሁሴን በ1980ወቹ ከኩርድ እና ከሻኦ ማህበረሰቦች ከፍተኛ ተቃውሞና የህዝን መነሳሳት ደርሶባቸው ነበር። በተለይም በኩርድሰታን ክፍለ ግዛት የተነሳው ተቃውሞ አይሎ የሀላብጃ (Hallabja) ከተማን ሲቆጣጠር ሳዳምና መንግስታቸው ቀደም ሲሉ ይጠቀሙበት የነበረው የትግል ማኮላሻ ታክቲክ ሁሉ እንደማይሰራ ተረዱ። ይህን ተቃውሞ ለማጥፋት የሀገሪቱን ሰራዊት ሁሉንም

ሀይል ተጠቅሞ አካባቢውን ከተቃዋሚዎች እንዲያጸዳ በሰጡት ትእዛዝ በማርች 16፣ 1988 በሮኬት፣ በታንክና በአይሮፕላን ተደገፎ ባካሄዱት ዘመቻ በታሪክ ባስከፈነቱ ሲታሰብ የሚኖር ጭፍጨፋ ፈጽመዋል። በዚህ ዘመቻ በሀላብጃ (Hallabja) ነዋሪዎች ላይ የኬሚካል ቦንብ ጥለው ከ3ሺህ እስከ 5 ሺህ የሚገመቱ ኩርዶችን ወዲያውኑ ሲገድሉ ከ7 እስከ 10 ሺህ የሚቆጠሩ ደግሞ አቁሰዋል። በቀጣዮቹ አመታትም ከዚህ ጥቃት ጋር በተያያዘም በሽወች የሚቆጠሩ ሌሎች ሰዎች ሞተዋል። ያካባቢውን የህዝብ አመጽ ለጊዜውም ቢሆን ማፈን የቻሉት የዚህ አይነት መጠነ ሰፊ ግፍ ፈጽመው እንጂ የህዝብን ብሶት አዳምጦ ፖለቲካዊ መፍትሄ በመፈለግ አልነበረም ።

በሀገራችን ውስጥም አሁን ፡ለተቀጣጠለው የህዝብ ተቃዋሚና እምቢተኝነት የሰለጠነ ምላሽ ከመስጠት ይልቅ በጉልበት ለማንበርከክ አቶ ሀይለማርያም በነሀሴ 24፣ 2008 መግለጫቸው እንዳሉት “ሁሉንም የጸጥታ ሀይሎች ህግ እንዲያሰከብሩ አዘዋል”። ይህ ማለት ታንክኛውንም፣ መድፈኛውንም፣ አየር ሀይሉንም ጭምር ማለት ነው። ይህንንም “ትእዛዝ” ተከትሎ እጅግ ብዙ ሰራዊት፣ ታንክና ከባድ መሳሪያ ወደ ጎንደርና ጎጃም የተንቀሳቀሰ ሲሆን በመላ ጎንደርና ጎጃም የብዙዎች ደም በመጎረፍ ላይ ነው።

ምርጫ 97ትን ተከትሎ አቶ መለስ በሰጡት ትእዛዝ የተገደሉት ወሀኖቻችን ወደ ሶስት መቶ እንደሚደርሱ ይገመታል። ዛሬ በ2008 ደግሞ በአቶ ሀይለማርያም ይፋ ትእዛዝ ማግስት በጎንደር በጎጃምና በሀረርጌ የተገደሉ ወገኖቻችን ቁጥር እጅግ ብዙ ነው፤ ትላንት ከትላንት ወዲያ በሶማሌና በጋምቤላ ወገኖቻችን ላይ እንደሆነው ሁሉ የዛሬው ጭፍጨፋ ሰለባዎች አሰቃቂ እውነታን በቪዲዮና በድምጽ ተቀርጾ ሁላችንም እንድናየው እየተደረገ ነው። ይህ ሁሉ ቀደም ሲል በአሮሚያ ከተገደሉት ወደ አንድ ሺህ የሚቆጠሩ ወገኖቻችን በተጨማሪ ነው።

አቶ ሀይለማርያምና ድርጅታቸው ኢህአዴግ/ህወሀት ይህን በዘር ላይ ያነጣጠረ የግድያ ትእዛዛቸውን ሲያሰተላልፉ ምን ያክል ሰው ለመግደል እንደተዘጋጁ ከዚያም መቸ በቃ እንደሚሉ ባናውቅም፣ እስካሁን ባደረጉት ተግባር ግን እርሳቸውና ድርጅታቸው ሳዳም ሳዳምን እንደሚሸቱ ጎጃም ጎንደርና አሮምያንም ሀላብጃን እንዲመስሉ ለማድረግ መወሰናቸውን እየተመለከትን ነው።

ይህ ሁሉ የስርአቱን የችግር አፈታት ከህሎት ማነስ ብቻ ሳይሆን በስልጣን ላይ ለመቆየት ምን ያክል ግፍ ለመፈጸም እንደተዘጋጀና ህጋዊም ሆነ የሞራል ብቃት እንደሌለው ያመለክታል።

ህዝብ ይወደኛል የሚል ቅዥት

የአምባገነን መሪዎች አንዱ ትልቅ ስህተታቸው በፍራንኛ በትግስት አንገቱን ደፍቶ የሚኖርን ህዝብ ይወደኛል የሚል ትርጉም ሰጥተው ራሳቸውንና ደጋፊዎቻቸውን ማታለላቸው ነው። ይህ ያምባገነኖች ባህሪ በተለያዩ ቦታዎች ተስተውሏል። በ አቶ ሀይለማርያም የሚመራው ህወሀት/ኢህአዴግ ለብቻው ተወዳድሮ 99.9% አሸነፍኩ ብሎ የፈጠረውን የራሱን ፖሮፓጋንዳ እንደ እውነት ተቀብሎ እራሱንም ተከታዮችንም ሲያጭበረብር ቆይቷል። የስርአቱ ቁንጮዎች ባንድ በኩል ህዝቡ እጅግ ዘግናኸ በሆነ ሙስና የሙብት ረገጣ፣ የህግ ጥሰት ወዘተ እንደተሰቃዩ እያመኑ ዘወር ብለው ደግሞ ህወሀት/ ኢህአዴግ አሁንም ህዝብ “ያቀፈው መንግስት” እንደሆነ ራሱን ያታልላል። በየቦታው የህዝቡን ልጆች የሚገድለው፣ ባደባባይ የሚረሽነው፣ ወዘተ ለራሱ ለህዝብ ነው በሚል ቅዥት ራሱን ያጭበረብራል። ንብረት የምንጥቀው፣ ከመኖሪያ የምናፈናቅለውም ለራሱ ለህዝቡ ስል ነው ይላል።

በአሮሚያ ለ10 ተከታታይ ወራት ሰፊ ተቃዋሚ እየታየ፣ አቶ ሀይለማርያም የሚመራው ህወሀት/ኢህአዴግ ሰላም አስፍነናል ይላል። በመላው ጎንደርና ጎጃም የህዝብ እምቢተኝነት ተቀጣጥሎ በጎንደር ብቻ 100 ሺህ ሰው የተቃዋሚ ሰልፍ ሲያካሂድ “ጥቂት” ትምክተኞች ብሎ ይነግረናል። ህወሀት/ኢህአዴግ ካንድ ሳምንት በፊት በአቶ ሀይለማርያም ሰብሳቢነት ባካሄደው ጉባኤ መጨረሻ ባወጣው መግለጫ ሳይቀር አሁንም ህዝብ እደሚደግፈው ይናገራል።

የሊቢያው መሀመድ ጋዳፊ፣ የግብጽ ሙባራክና ሌሎችም አምባገነኖች በስልጣናቸው መጨረሻ ሰምን ተመሳሳይ “ህዝቤ ይወደኛል” የሚል ቅዥት የተቀላቀለበት ንግግር ያሰሰሙ እንደነበር የሚታወስ ነው። ዛሬ ከህወሀት/ኢህአዴግ መሪዎች የምንሰማውም ተመሳሳይ የግር ጩኸት ነው።

ይህ ሁሉ ስርአቱ የመግዛት አቅሙ እንደዛለ ብቻ ሳይሆን በመሬት ላይ የሚገኘውን እውነታ ለማገናዘብም የማይችልበት ሁኔታ ላይ እንደደረሰና ከዚህ በሁዋል በስልጣን ላይ መቆየቱም ለሀገር ደህንነት ታላቅ አደጋ እንደሆነ ያመለክታል። ።

የራሱን ጥላ የማያምነው ህወሀት/ኢህአዴግና ለእርድ የተዘጋጁት ባለስልጣኖች

ጠቅላይ ሚኒስቴር ሀይለማርያም የሚመራው ህወሀት/ኢህአዴግ፣ ህዝቡንና ተቃዋሚውን ብቻ ሳይሆን በዙሪያው ያሉትን “አጋሮቹን” ሳይቀር በጥርጣሬ ማየትን ከጀመረና አላምናቸውም ካለ ውሎ አድሯል። ቀደም ሲል የአህዴድን አሁን ደግሞ የብአዴንን መሪዎችና አባላት በየቀኑ በአሳፋሪ ክስ በአደባባይ ሲወነጀላቸው፣ (ኪራይ ሰብሳቢ፣ ጠባብ፣ ትምክተኛ ወዘተ ሲሏቸው) “ራሳችሁን አጋልጡ” እያለ ሲያሰፈራራቸው፣ ሲያዋርዳቸው ወዘተ በሰፊው ይታያል። የሰሜን ኮርያ አምባገነኖች እና ሚቹ ሳዳን ሁሴን በተደጋጋሚ እንዳሳዩት ህወሀት/ኢህአዴግም በተደጋጋሚ እንዳደረገው ሁሉ

አሁንም በአዲስ መልክ አጋሮቹን ተራ በተራ አኝኮ ለመትፋት ተዘጋጅቷል። እንደ ተራ እቃ ተጠቅሞባቸው ሊውረውራቸው እንደሚፈልግ በግልጥ እየተናገረ ነው። ይህንን እያወቁ ለእርድ ወደቄራ እንደሚሄድ በሬ አይናቸውን አፍጥጠው ይጠብቃሉ ወይንስ አማራጫቸውን በጊዜ ይፈትሻሉ የሚለው የሚታይ ይሆናል። ነገሩ ልብ ያለው ልብ ይበል እንደሚባለው ነው።

ማጠቃለያ

አንዳንዶች ጠቅላይ ሚኒስቴር ሀይለማርያምን ከጀርባ ሆነው የሚያሸከረከሯቸው የህወሀት ሰዎች ናቸው፤ ስለዚህ አርሳቸው ምን ያድርጉ? የሚል መሟገቻ ያቀርባሉው። በርግጥ አቶ ሐይለማርያም የተቀላቀሉት በድን አጅግ አስቸጋሪ እንደሆነባቸው ባንድ ወቅት “እኔ ምንአባቴ ላድርግ ብላችሁ ነው” ሲሉ መደመጣቸው ይታወሳል። ሆኖም ግን ጠቅላይ ሚኒስቴሩ በእድሜም በትምህርትም የገፉና ብዙ አለም አቀፍ መሪዎችንም አግኝተው የተመካከሩ፤ እጅግ ብዙ ግንኙነት ያላቸው ግለሰብ ናቸው። ስለሆነም በማያምኑበት ተግባር ላይ (ያውም በጭካኔ ተግባር) ሊሳተፉ የሚያስገድዳቸው ምንም ጉዳይ የለም። ስልጣኑ አንገቷቸው ካልሆነ በስተቀር የማይመስላቸውን ያውም ህዝብ ላይ ሰራዊት ማዝመትና ጭፍጨፋ መፈጸምን የመሰለ ታላቅ ጭካኔ የተሞላበት ውሳኔ ተቀብለው ማስተጋባትና ተግባራዊ ማድረግ በምንም ሰበብ ቢሆን ተቀባይነት የለውም።

ጠቅላይ ሚኒስቴሩም ሆኑ ሌሎች ባለስልጣኖች እምቢ ስለማለት ደግሞ ከቀድሞው ፕሬዚዳንት ከዶክተር ነጋሶ ጊዳዳ ሊማሩ ይገባል። አቶ መለሰ የአምባገነን ባህሪያቸው እጅግ እያየለ ሲሄድ ነበር ዶክተር ነጋሶ ፣ “ ምነው ደርግ ደርግ ሸተቱኝ” ብለው በትክክል የሚሰማቸውን የነገሯቸው። በርግጥ ዶክተር ነጋሶ ያንን ተከትሎ ከስልጣናቸው ተባረዋል፤ ከሀገር ፕሬዚዳንትነት ተነስተው ተራ ሰው ሆነዋል። ሆኖም ግን ንጹህ አእምሮ፣ መልካም ሰብእና ጽኑ መንፈስ እንዳሉቸው ሕዝብም መስክሮላቸዋል። በርግጥ ከቤተመንግስት ተወግደዋል። በህዝብ ልብ ውስጥ ግን ታላቅ ቦታን ይዘዋል።ዶክተር ነጋሶና ቤተሰቦቻቸው ዛሬ በየትኛውም የሀገሪቱ ክፍል አንገታቸውን ቀና አድርገው፣ እርሰዎ ተብለው እንደተከበሩ መንቀሳቀስ ይችላሉ። በሚሄዱበት ቦታ ሁሉ ጥላቸውን አይፈሩም።

ጠቅላይ ሚኒስቴር ሀይለማርያምም፣ የተቀመጡበት ወንበርና፣ ከስልጣን ጋር የሚመጣው ሀላፊነት ምን ያክል ከባድ እንደሆነ በማገንዘብ ለሀገር፣ ለህዝብና ለራሳቸው ታሪክ የሚሆነውን በጊዜ ሊያደርጉ እንደሚገባ መናገር ድፍረት አይሆንብኝም። አሁን በይፋ የሚታየው ድርጊታቸው ግን ለራሳቸው አእምሮም ሆነ ለታሪካቸው፣ ለሀገርም ሆነ ለህዝብ በፍጹም አይበጅም። በይፋ የሚታየው ተግባራቸው የሚያመለክተው ለውጥ አጋችነትን እንጂ ለውጥ ፈላጊነትን አይደለም። የሀገሬ ሰው ሲከፋው እንደሚለው፣ ወይ ውረድ ወይ ፍረድ።

<http://www.ethiopianorama.com>